

Musíme sa očisťovať, lebo sme určení na ušľachtilé ciele

A vo veľkom dome nie sú len samé zlaté nádoby a strieborné,

ale aj drevené a hlinené, a to jedny na česť a jedny na nečesť.

Keby sa teda niekto vyčistil od toho, bude nádobou na česť, posvätenou,

užitočnou hospodárovi, prihotovenou ku každému dobrému skutku.

2. Timoteovi 2:20-21

V predchádzajúcich článkoch sme prešli celú 1. kapitolu 2. listu Timoteovi a teraz sa blížíme k záveru 2. kapitoly.^{A)} Apoštol Pavol v nich dáva Timoteovi rôzne príkazy a inštrukcie do života a služby a medzi ne vsúva evanjelium.

Vo veršoch 16-18 Pavol varuje Timotea pred ľuďmi, ktorí šíria obecné a prázdne reči a menovite pred Hymeneom a Filétom, ktorí čo do pravdy zablúdili a teraz hovoria, že už bolo vzkriesenie, a prevracajú niektorých vieru. Prirovnávali sme to k tomu, čo hovorí Pavol v 1. Korintským, v 15. kapitole. Tam píše o tom, že niektorí tvrdili, že vzkriesenie vôbec nebude a šírili o vzkriesení takéto nepravdy – dokonca sa niektorí na ne dali nachytať. Lenže Boh má pevný základ, a tým pevným Božím základom je Cirkev: „Ale pevný základ Boží stojí a má túto pečať: Pán zná tých, ktorí sú jeho, a: Nech odstúpi od neprávosti každý, kto menuje meno Kristovo!“ (verš 19).

Tí, ktorí menujú meno Kristovo sú tí, ktorí patria jemu, ktorí patria do Cirkvi, do Kristovho Tela. Títo sú, ako uvádza 19. verš, pevným Božím základom majúcim pečať.

To sú jednotliví ľudia, ktorí sú obrátení, ktorí sú povolani. Z hriešnikov sa stali svätí. Ako? Tak, že ich Boh očistil skrze obeť svojho Syna. Očistení krvou Ježiša Krista tvoria pevný Boží základ a každý z nich má pečať. Pečať je dôkazom toho, že sme Božím vlastníctvom. Každý veriaci v evanjelium Ježiša Krista je zapečatený Svätým Duchom a to je tá Božia pečať, ktorá je potvrdením pravosti. Keď človek uverí v evanjelium, vstupuje do vzťahu s Bohom, pozná Boha a Boh pozná jeho (Galatským 4:8-9).

Pečať, ktorou je každé Božie dieťa zapečatené, znamená dve skutočnosti. Predovšetkým znamená, že Pán Ježiš pozná každého jedného, vie, kto je jeho, kto mu patrí. A ďalej znamená, že každý, kto mu patrí, odstupuje od každej nepravosti. Odstupuje od hriechu a ženie sa za posvätením. Nechce mať vo svojom živote hriech a akúkoľvek nepravosť. To, čo robil v starom živote, na to nechce ani pomyslieť. Obracia sa tomu chrbtom, uteká preč od starého spôsobu života. Toto je znak, prejav, dôsledok toho, že patríme Pánovi, že už nechceme, čo nás v minulosti charakterizovalo ako hriešnych, ako vzbúrencov, ako tých, čo nenávidia Boha. Čiže tí, ktorí patríme Pánovi Ježišovi Kristovi, máme dva znaky, dve znamenia: Pán nás pozná a odstupujeme od nepravosti.

V napojení na tieto verše apoštol Pavol pokračuje veršami 20 a 21, v ktorých hovorí o veľkom dome a nádobách, ktoré sa v ňom nachádzajú: „A vo veľkom dome nie sú len samé zlaté nádoby a strieborné, ale aj drevené a hlinené, a to jedny na česť a jedny na nečesť. Keby sa teda niekto vyčistil od toho, bude nádobou na česť, posvätenou, užitočnou hospodárovi, pripravenou ku každému dobrému skutku.“ Teraz potrebujeme rozoznať a porozumieť, čo sú to tie nádoby a čo je to ten veľký dom.

Pavlova inštrukcia vo veršoch 16-18 je, že máme odstupovať od prázdnych rečí, odstúpiť od nepravosti ^{A d)-e)}. Potom spomína veľký dom a v ňom nádoby (verš 20). Z verša 21 je však už zrejmé, že nádoby predstavujú ľudí.

Pavol pripodobňuje ľudí k nádobám, ktoré sa majú vyčistiť. Niektoré z nich sú totiž znečistené. A keby sa niekto vyčistil... Od čoho? Od toho, že nie je nádobou na česť. Keďže je tu napísané: „Keby sa niekto vyčistil, bude nádobou na česť“, znamená to, že bol nádobou na nečesť. Je nádobou patriacou do veľkého domu, ale nie je nádobou užitočnou hospodárovi, lebo je znečistený. Aby sme sa očistili, potrebujeme vedieť, čo je tým domom a o akých ľuďoch to Pavol hovorí.

Niektorí vysvetľujú tieto verše, že tým domom je cirkev a že v cirkvi sú spasení a nespasení ľudia. Ale skúsime sa na to pozrieť trochu inými očami. Som presvedčený, že tieto verše nehovoria o ľuďoch, z ktorých by jedni mali byť povolaní byť nádobami na česť a jedni by mali byť nádobami na nečesť. To, čo tieto verše hovoria je, že všetci sme povolaní byť nádobami na česť. Sme povolaní byť užitoční. A to hovorím preto, že to je kontext Písma. Kontext Písma nám ukazuje, na čo sme povolaní, keď sme uverili v Krista. Nalistujme si 1. Petrov list 2:9. Peter tam píše: „Ale vy ste vyvolený rod, kráľovské kňazstvo, svätý národ, ľud, určený byť Božím vlastníctvom, aby ste zvestovali cnosti toho, ktorý vás povolal zo tmy do svojho predivného svetla“.

Peter píše veriacim v Pána Ježiša Krista. Píše vyvoleným pútnikom do jednotlivých miest v Malej Ázii (dnešné Turecko; pozri verš 1:1). Nepíše len jednému človeku. Nepíše len vedeniu zboru. Píše vyvoleným pútnikom, to znamená všetkým veriacim v Pána a v konečnom dôsledku je jeho list písaný aj pre nás. V 2. verši dodáva účel povolania: „vyvoleným podľa predzvedenia

Boha Otca v posvätení Ducha k poslušnosti a k pokropeniu krvou Ježiša Krista...“ Nech nám neunikne to, čo je tu napísané: vyvoleným, podľa predzvedenia Otca a v posvätení Ducha k poslušnosti. Ešte raz to zopakujem: v posvätení Ducha k poslušnosti. K tomu sme boli povolaní. A ten úplný klenot, k čomu sme povolaní, je: „vy ste vyvolený rod, kráľovské kňazstvo, svätý národ, ľud, určený byť Božím vlastníctvom“ (1. Petrov 2:9). Je to úžasná vec! Patriť k ľudu, ktorý je určený byť Božím vlastníctvom. Čo viac môže človek v živote chcieť?

Čo lepšie na tomto svete môže byť, ako byť určený patriť Bohu, byť jeho vlastníctvom? A to je tá pečať, o ktorej sme hovorili na začiatku. Pečať znamená byť Božím vlastníctvom, kráľovským kňazstvom. Peter na toto upozorňuje všetkých veriacich v evanjelium Ježiša Krista. Každý, kto prijal Krista, kto v neho uveril, stáva sa Božím vlastníctvom, aby zvestoval jeho cnosti, aby zvestoval evanjelium. Sme povolaní na ušľachtilé ciele. To je výsada pre nás – byť kráľovské kňazstvo. Máme prístup k Bohu. Priamy prístup k Bohu pre zásluhy Pána Ježiša Krista, ktorý keď zomieral na kríži, dal svoju dušu, svoj život ako výkupné za nás.

Boh jeho obeť na kríži prijal a potvrdil. Opona v chráme sa roztrhla od hora dole. To urobil Boh, a tým umožnil vstup do svätyne svätých, kam mohli v Starej zmluve prichádzať iba kňazi, ktorí boli na to určení. Dnes do svätyne svätých môžeme vstúpiť všetci, ktorí sme uverili v Pána Ježiša Krista. Máme otvorený vchod do svätyne v krvi Ježiša Krista: „ktorý to vchod nám vysvätil ako cestu novú a živú cez oponu, to jest cez svoje telo“ (Židom 10:20).

Takže verše 20-21 z 2. listu Timoteovi, 2. kapitoly, hovoria o tom, že všetci, ktorí patríme do veľkého domu, máme byť posvätnými nádobami užitočnými pre hospodára. Užitoční na to, aby sme zvestovali evanjelium. Užitoční na to, aby sme zvestovali cnosti toho, ktorý nás povolal z tmy do svetla.

O nádobách Pavol hovorí aj v Liste Rímskym v 9. kapitole a veršoch 11-24. Tam je písané o nádobách hnevu pripravených na záhubu a nádobách milosrdenstva prihotovených na slávu (verše 22-23). To sú ale nádoby v úplne inom zmysle ako nádoby z 2. listu Timoteovi 2:20-21.

Pavol, keď píše Timoteovi, píše o tom, ako sa treba správať v Cirkvi, ktorá je tým veľkým domom, domom Božím. O tomto dome sa píše aj v Liste Židom: „ale Kristus ako Syn nad jeho domom, ktorého domom sme my, ak smelú dôveru a chválu nádeje až do konca pevnú dodržíme“ (Židom 3:6).

My sme domom Božím, ktorý je vystavený Pánom Ježišom Kristom, Božím Synom. Kristus je ten základný kameň, uholný kameň, na ktorom stojí celá stavba. Vybudovaní sme na tomto základe, ktorý ďalej budovali apoštoli a proroci. Na základe apoštolov a prorokov stojí celá táto Božia stavba a Kristus je jej uholnou skalou a zároveň je aj nad touto stavbou. Apoštol Peter pripomína v 1. Petrovom liste 2:5, že tým domom sme my, ktorí sme uverili: „i sami sa ako živé kamene buduj(e)te, duchovný dom, sväté kňazstvo, obetovať duchovné obeti, príjemné Bohu skrze Ježiša Krista“.

Opäť duchovný dom, sväté kňazstvo, Cirkev. Čo robíme? Prinášame duchovné obete; obeť chvály. A kde to robíme? Robíme to v Cirkvi. Tu sa obetuje duchovná chvála, sem prichádzame chváliť Boha. Robíme to v Cirkvi tak, že my sme tým Božím domom, ktorého uholným kameňom sa stal Pán Ježiš Kristus. Lenže Pavol píše, že tak, ako sú v dome nádoby na česť, sú aj na nečesť, tak aj v Cirkvi (v dome Božom) je, žiaľ, aj to, že sú nádoby zlaté, strieborné, ale sú aj drevené a hlinené. Ako sme vyššie napísali, neboli sme povolaní na to, aby sme boli nádobami

hlinenými alebo nádobami na nečesť. Ale boli sme povolaní, aby sme patrili do veľkého domu, Božieho domu a boli sme povolaní, aby sme boli nádobami na česť. Aby sme zvestovali skutky toho, ktorý nás povolal z tmy do svetla – na ušľachtilé ciele.

Pavol pripodobňuje Cirkev k veľkému domu, v ktorom sa nachádzajú nádoby určené na vznešené, ušľachtilé ciele. A takými nádobami máme byť všetci patriaci do veľkého domu. Vznesenými pre Boha, aby si nás Boh vedel používať, aby sme boli užitoční pre Cirkev vo vnútri a užitoční aj pre tých vonku, kde treba ukázať, že sme iní, že sme určení pre spravodlivosť, pokoj, lásku, a aby bolo vidieť našu vieru. Ale prečo je to v Cirkvi tak, že treba napomínať, karhať, upravovať, keď sme všetci povolaní byť zlatými a striebornými nádobami určenými na vznešené ciele? Prečo je to tak, že niekto môže byť znečistený?

Smutné pri tom je to, že znečistenie si zapríčiňujeme sami. Boh nás očistil, umyl svojím slovom a krvou svojho Syna, ale sme to my sami, ktorí sa potom znečisťujeme – svoju myseľ a srdce. V tomto liste Timoteovi Pavol konkrétne upozorňuje na to, aby sme odstúpili od nepravostí, ktorých sa, žiaľ, aj ako Božie deti dopúšťame. Upozorňuje nás, aby sme sa vyhli obecným a prázdny rečiam, aby sme sa neškriepili o slová, čo nie je na nič užitočné a je to len na skazu. Všetky tieto menované veci nám nepomáhajú a nemajú v našich životoch existovať. Máme odstúpiť od nepravdy, a aj od toho človeka, ktorý šíri nepravdu. Máme od neho odstúpiť, nepočúvať ho, aby sme sa nepravdou nenakazili, lebo to by prevracalo našu vieru, ako sme písali v predchádzajúcich článkoch.

To, čo nás môže v dnešnom svete pohltiť, obsadiť myseľ, vziať srdce a zanečistiť, je predovšetkým všeobecne prístupný internet a sociálne siete. Tieto zdroje vo veľkej miere predkladajú veci, ktoré nás neposvätia ani nevzdelajú, ale naopak, znečisťujú nás. Ak sa im

poddáme, okrádajú nás o čas a o vzťah k Bohu.

Musíme si dávať pozor, aby sme vecami sveta neboli pohltení a naša myseľ a srdce neboli nimi obsadené. Ale ako zistíme, či sa nám to už nestalo? Sú symptómy, prejavy, ktoré nám to napovedia. Poukážeme na niektoré z nich.

Takýto človek, takáto nádoba sa vyhýba modlitbe. Modlí sa veľmi málo alebo len povrchne, alebo vôbec nie. Alebo sa modlí, ale jeho myseľ je inde – modlí sa akoby iba z povinnosti.

Vyhýba sa čítaniu Písma. Božie slovo ho prestáva potešovať a naplňovať. Určite všetci dobre vieme, určite máme tú skúsenosť, že keď sme sa obrátili, utekali sme k Písmu. Sýtili a naplňovali sme sa Božím slovom. Ale keď si zahltím myseľ inými vecami, už ma to k Písmu neťahá. Božie slovo ma už tak nepriťahuje ako na začiatku života s Bohom.

Taký človek sa vyhýba službe v cirkvi, ale aj všeobecne službe evanjelia. Vyhýba sa slúžiť slovom, vyhýba sa vyučovať, a to preto, lebo nemá čo priniesť, keď nie je plnený Božím slovom. Máme zvestovať evanjelium a činiť učeníkov. Máme ich vyučovať Božím pravdám, lebo naša viera je z počutia Božieho slova. Ten príkaz máme od Pána Ježiša Krista (Matúš 28:19). Sami

sa máme vyučovať a byť schopní učiť iných, aby sme vedeli, čo je pravda a čo pravda nie je, a tiež to, ako sa správať či v Cirkvi, či vonku. Čo podržať a čo pustiť. Máme vedieť, čo je užitočné pre nás a čo nie, čo nás znečisťuje a od čoho sa máme očistiť, ak sme sa už znečistili.

Takýmto veriacim chýba prvá láska. Keď sme uverili, každému sme chceli hovoriť o svojom obrátení. Každému sme chceli zvestovať Kristovu spravodlivosť a priniesť svedectvo, ako nás zachránil. Ale keď sa znečisťujeme vecami, ktoré sú vo svete, robí nás to nepoužiteľnými, pretože sa vytráca Božia láska z našich srdc. A pritom, Božia láska je pre nás taká prepotrebná. Je prepotrebné byť a zostať v Otcovej láske. Apoštol Ján v 1. liste Jána 2:15 píše: „Nemilujte svet ani veci, ktoré sú na svete. Keď niekto miluje svet, nie je v ňom lásky Otcovej.“ A to je to, čo sa deje. Veci zo sveta nás oberajú o Božiu lásku.

Už podľa týchto spomenutých skutočností môžeme rozumieť tomu, že aj Božia vyvolená nádoba sa môže znečistiť a stať sa neužitočnou. Tiež môžeme rozumieť, prečo sú listy apoštolov plné napomínaní a úprav. Takže je možné, že sa človek patriaci Pánovi znesväť. Predobraz tohto stavu nachádzame v Starej zmluve. Tam sa ľudia znesväcovali aj telesným spôsobom. Mojžišov zákon hovoril o veciach, ktoré sú čisté a nečisté. Človek, ktorý sa dotkol nečistých vecí, sa znesvätil, sám sa stal nečistým, a tým nemal podiel na svätých veciach. Je to uvedené napríklad v 3. Mojžišovej 22:4-7. Človek, ktorý sa znečistil, musel vykonať určitý obrad, aby bol očistený a mohol mať podiel na svätých veciach.

Aj dnes je to tak. Keď sa znečisťujeme vecami zo sveta, sme jednoducho znečistení a nie sme použiteľní na Božie veci. Nie sme užitočnou, posvätenou nádobou hospodárovi. Nie sme použiteľní na to, aby sme konali skutky alebo ohlasovali cnosti toho, ktorý nás povolal z tmy do svojho svetla.

Musíme sa očistiť, samozrejme duchovne, a to od všetkých vecí zo sveta, ktorými sme sa znečistili. Otázka je, ako sa očistiť? Rada apoštola Jána je stručná, ale jasná: prísť k Pánovi a vyznať svoj hriech. Lebo: „Keď vyznávame svoje hriechy, verný je a spravodlivý, aby nám odpustil hriechy a očistil nás od každej neprávosti.“ (1. Jánov 1:9)

Lepšie však je znečisteniu predchádzať. K tomu vedie Pavol Timotea v ďalších veršoch: „Ale pred žiadosťami mladosti utekaj a žeň sa za spravodlivosťou, vierou, láskou a za pokojom s tými, ktorí vzývajú Pána z čistého srdca.“ (verš 22). Začneme tým, čo je v tomto verši napísané ako posledné: „...s tými, ktorí vzývajú Pána z čistého srdca“.

Čo je dôležité? V prvom rade byť v spoločenstve veriacich. Byť v spoločenstve, byť medzi tými, ktorí sa ženú za spravodlivosťou, vierou, láskou. Zdržiavať sa tam, kde nie sú márne, bezbožné, prázdne či obecné reči. Kde nie sú hádky, ale kde sa hovorí o svätých veciach. Kde sa zvestuje Božie slovo, ktoré vzdeláva a buduje. Kde počuť modlitbu a Božiu chválu. Čiže, prvoradé je mať spoločenstvo s bratmi a sestrami v Kristovi. Tam môžeme počuť, dozvedieť sa, čo je pravda a čo pravda nie je.

Máme utekať pred žiadosťami. Prečo pred žiadosťami? Lebo, ako píše Jakub, žiadosť plodí hriech a hriech, keď je vykonaný, plodí smrť. Musíme si dávať pozor na žiadosť, nech je akákoľvek! Žiadosť očí, žiadosť tela a nech je to čokoľvek iné, ktoré je zlou žiadosťou.

Máme odstúpiť od neprávosti a utekať od žiadostí. Žiadosť je len maličký kúsok od toho, aby sme boli v hriechu. Utekať od žiadosti, odstúpiť od neprávosti a hnať sa za spravodlivosťou. Tieto veci sú naše posvätenie. Čo znamená hnať sa za spravodlivosťou? Neprivoliť, keď nás niekto navádza na zlé. Len takýto maličký podvod urob, veď to sa nikto nedozvie a nikomu to ani neublíži. Iba malý podvod! Človeče, a ty nevieš, že Boh to vidí? Hoci by to aj nikomu neublížilo, tak Boh vidí, že sa znečisťuješ, že nekonáš to, čo je spravodlivé.

Máme sa hnať za vierou. Viera je spoliehanie sa na Boha. Viera v Boha ako spoliehanie sa na neho v tom, že nám pomôže v každej situácii.

Máme sa hnať za láskou. Potrebujeme mať Božiu lásku, aby sme ju pri zvestovaní evanjelia vedeli prejať bližným.

Máme sa hnať za pokojom, aby to nebolo tak, že sa pre všetko hádame. Aby to nebolo tak, ako Pavol píše v 14. verši: „aby sa neškriepili o slová, čo nie je na nič užitočné“. Škriepky neprinášajú pokoj, ale je to na skazu tým, ktorí to počúvajú. A v 24. verši tiež hovorí, že Pánov sluha sa nemá vadiť. Pavlov príkaz znie: „Stíhajte pokoj so všetkými a posvätenie, bez ktorého nikto neuvidí Pána.“ (Židom 12:14)

Chápeme, aké dôležité sú pokoj a posvätenie? Ak u nás nie sú prítomné, môže to mať fatálne následky pre náš život. Okrem toho, máme dozerať nielen na seba, ale aj jedni na druhých: „dozerajúc, aby niekto nezaostával od milosti Božej, aby nevyrástol nejaký koreň horkosti a nenarobil nepokoja a trápenia, a boli by ním poškvrnení mnohí“ (verš Židom 12:15). Vyrastie koreň horkosti – a mnohí sa tým poškvrnia. Takže je možné, že sa kresťan, nové stvorenie v Kristovi, poškvrní. To nie je o tom, že v cirkevnom spoločenstve sú obrátení a neobrátení ľudia, ale o tom, že aj nové stvorenie sa môže poškvrniť. Preto Pavlova inštrukcia Timoteovi bláznivé a nerozumné otázky odbi vedia, že plodia zvady (verš 23). Keď chceme mať pokoj a posvätenie, tak sa bláznivými a nerozumnými otázkami vôbec nemáme zaoberať, ale ich jednoducho odbiť. To, čo má charakterizovať služobníkov Pána, je uvedené vo verši 24: „A sluha Pánov sa nemá vadiť, ale má byť prívetivý ku všetkým, schopný učiť a zniesť i zlé“.

Čiže máme dozerať na čistotu v spoločenstve, aby nikto nebol znečistený. Máme dozerať na učenie Božím pravdám, aby nikto nezablúdil od Božej pravdy. Máme dozerať, aby nevyrástol koreň horkosti, aby sa ním ktokoľvek z nás neznečistil. A keď sa to niekomu stane, máme naprávať v krotkej tichosti. V krotkej tichosti karhať, naprávať tých, ktorí sa protivia, ak by im azda Boh dal pokánie poznať pravdu (verš 25).

Pretože keď niekto zabľúdi od pravdy, keď sa zamotá do nesvätých vecí či učením alebo skutkami, cieľom je priviesť ho späť k Božej milosti. V trpezlivosti a láske ho priviesť späť k pravde, od ktorej odišiel. S nádejou, že Boh mu dá porozumenie stavu, v ktorom sa nachádza a pokánie vrátiť sa späť k pravde, lebo sa zamotal do satanových nástrah a konal jeho vôľu. „Aby zase vytriezveli a vymanili sa z osídla diablovho, ktorí sú lapení od neho robiť jeho vôľu.“ (verš 26)

Záverečné verše 2. kapitoly vysvetľujú, že je možné, že kresťan padne do satanovej pasce a potom koná jeho vôľu. A tak, keď je niekto diablom lapaný, modlime sa za takého človeka. Trpezlivo a s láskou ho naprávame a vyučujeme, aby vytriezvel, aby sa vymanil z diablovho

osídla, aby nekonal jeho vôľu. Aby sa očistil a bol potom nádobou na česť tak, ako sme boli povolaní: byť nádobami na česť a úžitok nášmu Bohu.

Poznámka redakcie

Autorove predchádzajúce články na texty apoštola Pavla z 2. listu Timoteovi sú publikované v časopise Solas nasledovne:

A) a) Úloha každého veriaceho v Krista, Solas číslo 47, leto 2020, str. 12

b) Nehanbi sa za evanjelium, Solas číslo 48, jeseň 2020, str. 38

c) Mocnieť v Kristovej milosti, Solas číslo 49, zima 2020, str. 23

d) Vyhýbaj sa prázdny rečiam, Solas číslo 50, jar 2021, str. 25

e) Vzkriesenie z mŕtvych, Solas číslo 50, str. 30